

Jubileusz profesora Marka Gromca z okazji 75. rocznicy urodzin i 50-lecia pracy zawodowej

Marek Gromiec (ur. 14 IX 1943 r. w Warszawie). Profesor nadzwyczajny, ekspert ONZ w dziedzinie inżynierii środowiska i gospodarki wodnej, szczególnie ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem.

Absolwent Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Warszawskiej – mgr inż. urządzeń sanitarnych w dziedzinie zaopatrzenia w wodę i utrzymania czystości środowiska (1967), absolwent Wydziału Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Teksasu w Austin, USA – mgr inż. inżynierii środowiska (1970), dr nauk technicznych (PW – 1979) i dr hab. nauk technicznych (Politechnika Lubelska 2012). Ukończył trzy kursy podyplomowe z zastosowania matematyki w Instytucie Matematyki PAN i na Uniwersytecie Warszawskim, a następnie kurs organizacji i kierowania pracami badawczo-wdrożeniowo-rozwojowymi dla kadry kierowniczej. Uzyskał dyplom ukończenia międzynarodowego kursu „Zintegrowane Zarządzanie Zasobami Wodnymi” w Departamencie Gospodarki Wodnej Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie, DC.

Pracował w Instytucie Gospodarki Wodnej (IGW) jako inżynier sanitarny w projekcie Programu Specjalnego ONZ „Polska-26” realizowanego we współpracy z WHO, skąd w ramach tego projektu wyjechał do pracy naukowej w USA. Po powrocie do kraju pracował w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) w Warszawie jako: główny technolog, adiunkt, zastępca kierownika Zakładu Chemii i Biologii Wody, docent, wieloletni kierownik Zakładu Gospodarki Wodnej, pełnomocnik dyrektora naczelnego ds. projektów specjalnych. Realizował krajowe projekty ochrony wód we współpracy z Wielką Brytanią, Francją, RFN, Holandią, Włochami, Danią, Norwegią, Szwecją, Finlandią, Kanadą, USA i Japonią. W projektach zastosował w praktyce modelownie matematyczne zintegrowane z systemem automatycznego monitorowania jakości wód, systemem informacji przestrzennej, technikami teledetekcyjnymi i systemem wspomaganie decyzji w ochronie wód przed zanieczyszczeniami w zlewniach rzek. Przeszedł na emeryturę w 2009 r., nie kończąc dalszej działalności zawodowej.

Kierował i koordynował prace w dużych projektach badawczo-wdrożeniowych, będąc:

- kierownikiem Biura PR-7 pn. „Kształtowanie i wykorzystanie zasobów wodnych”,
- kierownikiem Grupy Tematycznej pn. „Wysokoefektywne Technologie i Urządzenia Uzdatniania Wody i Oczyszczania Ścieków” w ramach Centralnego Programu Badawczo-Rozwojowego pt. „Gospodarka Wodna”,

- kierownikiem Grupy Roboczej ds. Punktowych Źródeł Zanieczyszczeń rzeki Odry w Projekcie BCOM/Paryż dla Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Inwestycyjnego,

- kierownikiem przedsięwzięcia PONT w zakresie zaopatrzenia w wodę na obszarze Centralnego Regionu Wodno-Gospodarczego,
- kierownikiem Projektu Badawczego zamawianego przez ministra środowiska pt. „Strategia ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem z punktu widzenia ochrony zdrowia, przyrody i potrzeb gospodarczych”; wyniki tego projektu wykorzystano w procesie negocjacji Polski z Unią Europejską dotyczących warunków członkostwa w dziedzinie środowiska wodnego, a także opracowano podstawy Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).

Zrealizował liczne prace praktyczne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, m.in. w: Zakładach Azotowych w Puławach, Zakładach Tworzyw Sztucznych „Pronit-Erg” w Pionkach, Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku, NZPO „Organika Rokita” w Brzegu Dolnym, Zakładach Celulozowo-Papierniczych w Kwidzynie, Zakładach Kineskopowych „Unitra-Polkolor” w Piasecznie, Zakładach Mleczarskich w Suwałkach, Browarze Carlsberg Polska SA w Sierpcu oraz Wodociągu Północnym dla Warszawy.

W kraju pełnił wiele funkcji:

- doradcy ministra środowiska,
- przewodniczącego Krajowej Rady Gospodarki Wodnej (przez dwie kadencje 2002–2010),
- zastępcy przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu ds. Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- członka Komitetu Sterującego „Programu dla Odry-2006”,
- członka Wspólnego Komitetu Polsko-Amerykańskiego Funduszu im. M. Curie-Skłodowskiej,
- sekretarza i członka Prezydium Państwowej Rady Ochrony Środowiska,

- wiceprzewodniczącego Krajowej Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko,
 - wiceprzewodniczącego Zespołu Ekspertów przy MPWiK w Warszawie SA,
 - przewodniczącego Zespołu ds. Ochrony Środowiska KBN,
 - członka Międzynarodowego Zespołu Ekspertów ds. Odpadów KGHM,
 - przewodniczącego Rady EkoFunduszu,
 - prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa Innowacyjnego „Envirotext”,
 - członka Rady Nadzorczej Biura Projektów „Hydroprojekt”,
 - członka Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2007–2012),
 - członka Komisji ds. Aprobatai Technicznych (2007–2016),
 - członka Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2006–2013,
 - prezesa Zarządu Stowarzyszenia „Ekorozwój” (2012–2013),
 - eksperta Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu RP (2013–2016),
 - przewodniczącego Zespołu Doradców Komisji Środowiska Senatu RP (2014–2016).
- Pracował za granicą w: Centrum Badań Zasobów Wodnych – CRWR (USA), Międzynarodowym Instytucie Analiz Systemów Stosowanych – IIASA (Austria), Fińskim Urzędzie ds. Gospodarki Wodnej oraz Technicznym Centrum Badawczym – VTT (Finlandia), Azjatyckim Instytucie Technologii – AIT (Tajlandia). Wchodził w skład Zarządu Wschodnio-Europejskiego Biznesu Środowiska w Waszyngtonie DC.

W USA prowadził prace z technologii wody i ścieków, zastosowane m.in. w rafineriach Teksasu oraz w kombinacie petrochemicznym El Tabazero w Maracaibo (Wenezuela). Brał udział w projekcie dla Amerykańskiej Federalnej Agencji Ochrony Wód (FWPCA – obecnie US EPA) w opracowywaniu amerykańskich wytycznych projektowania komunalnych oczyszczalni ścieków. Wykładał jako profesor wizytujący na Uniwersytecie Teksasu (USA), miał wykłady na Illinois Institute of Technology i Uniwersytecie Stanforda (USA), Uniwersytecie Oulu i Tampere (Finlandia), oraz na Uniwersytecie Tohoku w Sendai (Japonia), gdzie również prowadził badania nad procesem nityfikacji w środowisku morskim, oraz na uniwersytetach w Tokio i Kioto.

Jako ekspert ONZ realizował projekty techniczne z ramienia UN HABITAT oraz UNIDO. Był konsultantem ONZ w Birmie, konsultantem UNIDO ds. odnowy wody w Austrii, członkiem zespołu w projekcie CCMS NATO w USA – dotyczącym eutrofizacji wód słodkich i morskich na świecie, stałym członkiem Komisji Hydrologicznej WMO, przedstawicie-

lem rządu RP w Radzie Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii UNESCO, członkiem Międzynarodowego Komitetu ds. Merytorycznych Światowego Forum Wody w Stambule (2009). W 2010 r., na zaproszenie przewodniczącego 65. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, brał udział, jako przewodniczący delegacji RP, w interaktywnym dialogu Wysokiego Szczebla na temat problematyki wody na świecie w Nowym Jorku, jak też w konferencji Wysokiego Szczebla w Duszanbe (Tadżykistan). W 2011 r., z ramienia EKG ONZ, był przewodniczącym Okrągłego Stołu Ministerialnej Konferencji „Środowisko dla Europy” w Astanie (Kazachstan).

Został profesorem nadzwyczajnym na Wydziale Ekologii Inżynierii w Wyższej Szkole Ekologii i Zarządzania (WSEiZ) w Warszawie, gdzie obecnie jest członkiem Rady Wydziału Inżynierii i Zarządzania, a także prowadzi wykłady. Wykładał na Wydziale Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego w ramach nowego kierunku gospodarka wodna i ochrona zasobów. Od 2014 r., jest przewodniczącym Rady Konsultacyjnej Wydziału Inżynierii Środowiska (obecnie Wydziału Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska) PW, gdzie również prowadzi wykłady. Członek Rady Biznesu przy Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie kadencji 2016–2020.

Otrzymał liczne nagrody i odznaczenia w tym:

- osiem nagród naukowych kolejnych ministrów środowiska oraz nagrodę ministra rozwoju regionalnego (w okresie 1991–2009),
- Złotą Odznakę Zasłużonemu dla Województwa Katowickiego,
- Złotą Odznakę za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (1998),
- Złotą Honorową Odznakę PZITS (2004),
- Odznakę Honorową za Zasługi dla Ochrony Środowiska (2005),
- Statuetkę „Laur Wodny” (2008) – nagroda prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej,
- Odznakę Zasłużony dla Górnictwa RP (2009),
- Odznakę Zasłużonemu dla Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie (2010),
- Statuetkę „Niedźwiedzia” – nagroda JM Rektora WSEiZ (2010),
- Kordelas Leśnika Polskiego (2010),
- Statuetkę „Kropla Wody” – nagroda dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej (2011),
- Statuetkę Hydroprojektu (2011),
- Statuetkę „AQUARINA Specjalna” – nagroda PZITS (2012),
- Statuetkę Polskiej Izby Gospodarczej Ekorozwój (2017).

Otrzymał też wyróżnienia: tytuł Honorowego Górala Łąckiego za usuwanie skutków powodzi (2002), tytuł Partner Polskiej Ekologii w Kategorii Osobowość w Narodowym Konkursie Ekologicznym (2011), tytuł Partner Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, jak też wiele

medali, w tym: Medal Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (2000), Medal im. prof. Gabrieli Narutowicza IMGW (2002), Medal Hydroprojektu (2004), Medal Międzynarodowych Sieci Organizacji Zlewniowych (2004), Medal Instytutu Przemysłu Cukrowniczego (2008), Medal Ligi Morskiej i Rzeczej (2008), Medal im. prof. Adama Loreta od Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (2010), Medal 100-lecia Odnowienia Tradycji Politechniki Warszawskiej (2015), Medal za wybitne zasługi dla Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB (2016), Medal Polskiej Izby Gospodarczej Ekorozwój (2017) oraz wiele od przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

Członek rad naukowych i technicznych, stowarzyszeń naukowych i komitetów, m.in. był:

- członkiem Rady Naukowej Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN,
- przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Przemysłu Cukrowniczego,
- przewodniczącym Rady Naukowo-Technicznej Warszawskiego Przedsiębiorstwa Robot Inżynierskich „Hydrocentrum”,
- przewodniczącym Polskiego Oddziału Międzynarodowego Stowarzyszenia Modelowania Ekologicznego (ISEM),
- członkiem Zarządu Międzynarodowego Stowarzyszenia Jakości Wody (d. IAWPRC/d. IAWQ) – obecnie Międzynarodowe Stowarzyszenie Wody (IWA) oraz Zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Ochrony Wód (d. EWPCA) – obecnie Europejskie Stowarzyszenie Wody (EWA),
- sekretarzem naukowym Polskiego Komitetu IAWPRC/IAWQ,
- członkiem Komitetu Ochrony Środowiska Krajowej Izby Gospodarczej,
- wiceprzewodniczącym Sekcji Chemii Środowiska Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Biegły techniczny inżynierii sanitarnej, rzeczoznawca w zakresie technologii oczyszczania ścieków Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych (PZITS) oraz rzeczoznawca Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych (SITWM) w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych, biegły w zakresie postępowania wodnoprawnego ministra środowiska, ekspert Polskiej Izby Ekologii w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej. Członek Polskiego Komitetu Naukowo-Technicznego NOT ds. Gospodarki Wodnej (w okresie 2014–2017 pełnił funkcję przewodniczącego Polskiego Komitetu Gospodarki Wodnej SITWM-NOT).

Był członkiem międzynarodowych komitetów redakcyjnych czasopism naukowych, takich jak: Ecological Modelling, European Water Pollution Control, Monografie Komitetu Gospodarki Wodnej PAN, Studia Komitetu Inżynierii Środowiska PAN, Inżynieria i Ochrona Środowiska, Wydawnictwa IMGW. Obecnie jest członkiem rad programowych i komitetów naukowych czasopism naukowych i technicznych: Environmental Protection Engineering, Circular Economy-Technologie, Gospodarka

Wodna, Technologia Wody, Kierunek Wod-Kan, Biznes i Ekologia,

Został reprezentantem Polski w Międzynarodowej Komisji Jakości Wody Asocjacji Nauk Hydrologicznych z ramienia PAN. W okresie 2011–2013 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Badań nad Zagrożeniami Związanymi z Wodą przy Prezydium PAN. Od 1986 r. członek Komitetu Gospodarki Wodnej PAN – obecnie w kadencji 2015–2018 oraz członek Komitetu Inżynierii Środowiska PAN – w kadencji 2016–2019.

Jest ekspertem ds. gospodarki wodnej Komisji Środowiska Senatu RP, przewodniczącym Komisji Gospodarki Wodno-Ściekowej Państwowej Rady Gospodarki Wodnej, członkiem Rady Naukowo-Programowej i przewodniczącym Zespołu Ochrony Wód Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój”, przewodniczącym Kapituły Ogólnokrajowego Konkursu Nagrody „Zielony Laur”, członkiem Zespołu Ekspertów przy MPWiK w Warszawie SA. Jest przedstawicielem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Komitecie Monitorującym Program Operacyjny „Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020”. Wchodzi w skład Międzynarodowego Panelu Ekspertów ds. Nagród Światowych za Innowacje Woda-Energia. Członek Amerykańskiej Federacji Wodnej (WEF) i Japońskiego Stowarzyszenia Inżynierii Sanitarnej i Ochrony Wód.

W praktyce inżynierskiej, oprócz wdrażania innowacyjnych technologii wody i ścieków, zajmuje się zagadnieniem zagospodarowania osadów ściekowych w aspekcie rozwiązań strategicznych i praktycznego zastosowania nowych rozwiązań technologiczno-technicznych, opartych na gospodarce cyrkulacyjnej. Autor i współautor ok. 300 publikacji naukowych i technicznych, w tym autor/współautor/edytor 30 książek i kilku patentów. Organizator 30 konferencji i sympozjów naukowo-technicznych.

Laureat nagród międzynarodowych: Złoty Medal Wodny w Cannes (2005), Szwedzka Nagroda Wodna Morza Bałtyckiego (2010), Nagroda Wodna Grand Prix Cannes (2010), Nagroda Culligana (2010), umieszczony w Who'sWho in the World (Marquis, USA).

W 2015 r., jako absolwent Uniwersytetu Teksasu, został wybrany w USA na członka Akademii Wybitnych Absolwentów Architektury, Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Odnaczone: Srebrnym Krzyżem Zasługi (1999), Medalem Senatu RP (2007), Złotym Krzyżem Zasługi (2013), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2015).

Wraz z Redakcją życząc Jubilatowi bardzo dużo zdrowia i szczęścia oraz dalszej wspieranej działalności związanej z wdrażaniem innowacyjnych technologii wody, ścieków i osadów. Składam życzenia radości z półtorarocznego wnuczka Piotrusia, którego Rodzice są również absolwentami Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej.

Prof. dr inż. Jan Zieliński

Przewodniczący
Rady Programowo-Naukowej
czasopisma „Gospodarka Wodna”